

SOME SOLUTIONS TO ENHANCE THE QUALITY OF ONLINE TEACHING POLITICAL THEORY SUBJECTS FOR STUDENTS UNIVERSITY OF EDUCATION – THAI NGUYEN UNIVERSITY

Nguyen Thi Hanh

TNU - University of Education

ARTICLE INFO	ABSTRACT
<p>Received: 09/5/2022</p> <p>Revised: 30/5/2022</p> <p>Published: 30/5/2022</p>	<p>Online teaching, also known as E-learning, is a form of teaching and learning in classrooms on the Internet. Teachers and learners will use online learning platform software, audio and image transmission applications and smart devices (laptops, smartphones, tablets,...). Lectures and documents (in the form of text, images, videos...) are posted on the platforms and users can easily access and learn anytime, anywhere. In the current context, like many educational institutions in the country, the University of Education - Thai Nguyen University has implemented online teaching for students. By using research methods such as qualitative research, meta-analysis, statistics, sampling survey and synthesis of data, the author has shown the effects of online teaching, the current situation of online teaching political theory subjects for students University of Education - Thai Nguyen University and proposed some solutions to improve the quality of online teaching political theory subjects for students at this university. The article has great practical significance in the context of teaching to meet new normal conditions at the University of Education in particular, and universities in Thai Nguyen University in general.</p>
<p>KEYWORDS</p> <p>Teaching</p> <p>Online teaching</p> <p>Information technology</p> <p>Application in teaching</p> <p>E-learning</p> <p>Political theory</p>	

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY HỌC TRỰC TUYẾN CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM – ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

Nguyễn Thị Hạnh

Trường Đại học Sư phạm – ĐH Thái Nguyên

THÔNG TIN BÀI BÁO	TÓM TẮT
<p>Ngày nhận bài: 09/5/2022</p> <p>Ngày hoàn thiện: 30/5/2022</p> <p>Ngày đăng: 30/5/2022</p>	<p>Dạy học trực tuyến hay còn gọi là E-learning là hình thức giảng dạy và học tập ở các lớp học trên Internet. Người dạy và người học sẽ sử dụng phần mềm nền tảng học trực tuyến, ứng dụng truyền âm thanh, hình ảnh và các thiết bị thông minh (laptop, smartphone, máy tính bảng,...). Các bài giảng, tài liệu (dưới dạng văn bản, hình ảnh, video...) được đưa lên các nền tảng và người dùng có thể dễ dàng truy cập và học mọi lúc mọi nơi. Trong bối cảnh hiện nay, cũng như nhiều cơ sở giáo dục trong cả nước, trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên đã triển khai dạy học trực tuyến cho sinh viên các khóa. Bằng các phương pháp nghiên cứu: nghiên cứu định tính, phân tích – tổng hợp, thống kê, điều tra khảo sát và tổng hợp số liệu, tác giả đã chỉ ra những tác dụng của dạy học trực tuyến, thực trạng dạy học trực tuyến các môn lý luận chính trị cho sinh viên trường đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên và đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng dạy học trực tuyến các môn lý luận chính trị cho sinh viên tại trường đại học này. Bài báo có ý nghĩa thực tiễn rất lớn trong bối cảnh dạy học đáp ứng điều kiện bình thường mới ở trường Đại học Sư phạm nói riêng, các trường đại học trong khối Đại học Thái Nguyên nói chung.</p>
<p>TỪ KHÓA</p> <p>Dạy học</p> <p>Dạy học trực tuyến</p> <p>Ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học</p> <p>E-learning</p> <p>Lý luận chính trị</p>	

DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.5943>

Email: hanhnt@tnue.edu.vn

<http://jst.tnu.edu.vn>

296

Email: jst@tnu.edu.vn

1. Đặt vấn đề

Trong những năm gần đây, sự bùng nổ của công nghệ thông tin cùng với sự tác động mạnh mẽ của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đối với giáo dục, đào tạo đã đẩy nhanh quá trình chuyển đổi số trong giáo dục đào tạo. Đặc biệt từ đầu năm 2020 đến nay, do ảnh hưởng của dịch COVID – 19, việc dạy và học trực tuyến đã trở thành tất yếu trong bối cảnh phòng chống dịch bệnh nhưng vẫn duy trì được sự tương tác giữa thầy và trò, đảm bảo được tiến độ của quá trình dạy học. Các tác giả Lê Văn Toán và Trương Thị Diễm đã đề cập đến một số khó khăn, thách thức của đào tạo trực tuyến và đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả đào tạo trực tuyến trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0 [1]. Nhóm tác giả Nguyễn Thị Huệ, Đặng Thị Hương Giang và nhóm Nguyễn Hoàng Bảo Thanh, Lê Thanh Huy [2], [3] có các công trình khoa học đề cập đến việc đào tạo và hỗ trợ đánh giá trực tuyến. Nhóm tác giả Nguyễn Thị Hoa, Nguyễn Thị Phương Thảo, Bùi Thị Thanh Hương và các tác giả Dương Huyền Thắm, Nguyễn Dương Hà, Vũ Thị Quyên cũng đã có các công trình liên quan đến đào tạo trực tuyến [4],[5]. Các tác giả Nguyễn Minh Tuấn, Đỗ Đức Thông, Trần Trung và Hoàng Văn Quý có bài liên quan đến ứng dụng E-learning trong đào tạo đại học [6]-[9]. Các công trình đều có nghiên cứu và đề cập đến đào tạo trực tuyến và ứng dụng E-Learning trong đào tạo đại học, tuy nhiên, chưa có công trình nào nghiên cứu về việc nâng cao chất lượng dạy học trực tuyến các môn lý luận chính trị tại trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên.

Trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên là cơ sở giáo dục đại học hàng đầu khu vực trung du và miền núi phía Bắc, nơi đã triển khai đào tạo trực tuyến từ khá sớm, đặc biệt là trong giai đoạn từ 2020 đến nay. Thích ứng với bối cảnh dạy và học trong thời kỳ COVID – 19, khoa Giáo dục Chính trị - trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên cũng triển khai dạy học trực tuyến các môn lý luận chính trị cho cả sinh viên chuyên ngành và sinh viên chung toàn trường. Sau hai năm triển khai, hoạt động dạy học trực tuyến đã bộc lộ những ưu thế cũng như nhược điểm của mình. Vậy, những giải pháp nhằm nâng cao chất lượng dạy học trực tuyến các môn lý luận chính trị cho sinh viên trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên trong bối cảnh hiện nay là gì? Bài báo sẽ tập trung làm rõ vấn đề này.

2. Phương pháp nghiên cứu

Triển khai nghiên cứu và giải quyết nhiệm vụ nghiên cứu được đặt ra, tác giả đã sử dụng các phương pháp sau:

Tác giả sử dụng phương pháp nghiên cứu định tính để nghiên cứu các công trình khoa học liên quan, từ đó làm sáng tỏ nội dung lý thuyết về dạy học trực tuyến cũng như tác dụng của dạy học trực tuyến trong trường đại học.

Tác giả sử dụng phương pháp phân tích – tổng hợp và thống kê – so sánh để đánh giá tác động của dạy học trực tuyến trong trường đại học và đánh giá thực trạng triển khai dạy học trực tuyến các môn lý luận chính trị ở trường Đại học Sư phạm – ĐHTN.

Ngoài ra, để phân tích thực trạng triển khai dạy học trực tuyến các môn lý luận chính trị ở trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên, tác giả tiến hành khảo sát 300 sinh viên các khóa đang theo học tại trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên, tổng hợp số liệu khảo sát để phân tích, đánh giá thực trạng. Trên cơ sở áp dụng các phương pháp nghiên cứu và kết quả nghiên cứu, tác giả đánh giá những ưu điểm và hạn chế của việc dạy học trực tuyến các môn lý luận chính trị ở trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên. Từ đó, tác giả đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng dạy học trực tuyến các môn lý luận chính trị cho sinh viên tại trường đại học này.

3. Kết quả nghiên cứu

3.1. Tác dụng của dạy học trực tuyến trong trường đại học

Dạy học trực tuyến (hay còn gọi là E-Learning) là phương thức học ảo thông qua một thiết bị nối mạng đối với một máy chủ ở nơi khác có lưu giữ sẵn bài giảng điện tử và phần mềm cần thiết

để có thể hỏi, yêu cầu, ra đề cho học sinh học trực tuyến từ xa. Giáo viên có thể truyền tải hình ảnh và âm thanh qua đường truyền băng thông rộng hoặc kết nối không dây (WiFi, WiMAX), mạng nội bộ (LAN) [10]. Mở rộng ra, các cá nhân hay các tổ chức đều có thể tự lập ra một trường học trực tuyến (E-School) mà nơi đó vẫn nhận đào tạo học viên, đóng học phí và có các bài kiểm tra như các trường học khác. Trên thế giới, việc dạy học trực tuyến đã xuất hiện từ khá lâu. Các lớp học trực tuyến đầu tiên được đưa ra vào năm 1986 bởi trường Đại học John F. Kennedy ở California – Hoa Kỳ. Cho đến ngày nay, tại Mỹ đã có tổng số 21 triệu đăng ký học tập qua website học online. Theo một nghiên cứu của tổ chức Babson Survey Research Group cho thấy vào năm 2013 tại Mỹ đã có trên 7 triệu sinh viên đăng ký tham gia lớp học online [11]. Ở Việt Nam, các lớp học trực tuyến đã ngày càng phổ biến. Từ các khóa học trực tuyến ngắn hạn đến các chương trình đào tạo đại học trực tuyến. Nếu trước đây người ta còn lo lắng có nên học trực tuyến thì sau hàng chục năm giáo dục trực tuyến tại Việt Nam đã dần khẳng định được chất lượng chương trình học trực tuyến cũng như vị thế và vai trò không thể thiếu của học trực tuyến trong thời kỳ cách mạng 4.0, đặc biệt là trong bối cảnh dịch COVID – 19 đang có nhiều diễn biến phức tạp [11]. Dạy học trực tuyến đang thể hiện tính ưu việt của mình với nhiều tác dụng tích cực.

Thứ nhất, dạy học trực tuyến cho phép đào tạo mọi lúc mọi nơi, thông tin đáp ứng nhanh chóng. Chỉ cần có kết nối Internet, học viên có thể truy cập vào các lớp học thông qua các đường link được gửi trước ở bất cứ nơi đâu, bằng bất kỳ thiết bị nào, chẳng hạn máy tính, laptop, máy tính bảng hay smart phone. Đây là ưu điểm hàng đầu bởi nó mang lại sự tiện lợi cho người học mà không vấp phải bất kỳ khó khăn nào trong việc di chuyển đến các lớp học như hình thức học trực tiếp.

Thứ hai, dạy học trực tuyến giúp tiết kiệm chi phí. Do chỉ cần có kết nối Internet là học viên có thể truy cập vào các lớp học thông qua các đường link nên việc dạy học trực tuyến giúp tiết kiệm chi phí đi lại, chi phí trang bị cơ sở vật chất lớp học và các chi phí khác cho người dạy và người học. Rất nhiều sinh viên đánh giá cao việc học trực tuyến bởi họ có thể tiết kiệm được khoản tiền lớn do không phải thuê nhà trọ.

Thứ ba, hệ thống hóa: E-learning dễ dàng tạo và cho phép học viên tham gia học, dễ dàng theo dõi tiến độ học tập, và kết quả học tập của học viên. Với khả năng tạo những bài đánh giá, người quản lý dễ dàng biết được nhân viên nào đã tham gia học, khi nào họ hoàn tất khóa học, làm thế nào họ thực hiện và mức độ phát triển của họ.

Thứ tư, dạy học trực tuyến thúc đẩy việc ứng dụng công nghệ thông tin vào giáo dục bởi việc giảng dạy và học tập được thực hiện thông qua các phần mềm công nghệ thông tin. Theo đó, để đảm bảo chất lượng quá trình dạy học trực tuyến, giáo viên cần phải trau dồi năng lực, tìm tòi các hình thức giảng dạy mới để thu hút người học. Từ đó, chất lượng giảng dạy được nâng cao.

Thứ năm, kết quả dạy học trực tuyến không hề thua kém so với dạy học kiểu truyền thống. Thực tiễn cho thấy, tại các lớp học trực tuyến vẫn có thể duy trì tương tác một cách thường xuyên và hiệu quả giữa giáo viên và học viên. Dựa vào ưu điểm về sự tiện ích của học online nên nhiều người cho rằng nó dễ dàng hơn đào tạo truyền thống [12]. Tuy nhiên, việc dạy học trực tuyến đại học qua mạng có nghiêm ngặt và khó khăn hay không cũng tùy thuộc vào khả năng quản lý lớp học, các hình thức đánh giá học viên của giảng viên và ý thức tự giác học tập của học viên.

Thứ sáu, hạn chế nguy cơ lây lan dịch bệnh. Việc áp dụng dạy học trực tuyến đã đảm bảo các lớp học vẫn diễn ra theo kế hoạch, giáo viên và học viên không phải đến lớp nên hạn chế được các hoạt động tiếp xúc trực tiếp, tiếp xúc gần, từ đó giảm nguy cơ lây nhiễm bệnh.

Tuy nhiên, bên cạnh những tác dụng tích cực thì việc dạy học trực tuyến cũng tồn tại những nhược điểm nhất định.

Một là, phụ thuộc vào kết nối mạng. Nếu kết nối mạng chậm hoặc mất kết nối mạng, buổi học sẽ bị gián đoạn. Điều này có thể ảnh hưởng đến tâm trạng của người dạy, người học và tiến trình bài giảng, làm giảm chất lượng của buổi học.

Hai là, phụ thuộc vào thiết bị công nghệ. Dạy học trực tuyến được thực hiện nhờ có sự hỗ trợ của các thiết bị công nghệ như máy tính, laptop, điện thoại thông minh... Tuy nhiên, không phải thầy, cô và học sinh nào cũng có thể dễ dàng giải quyết vấn đề trang thiết bị phục vụ cho việc dạy

– học trực tuyến. Đặc biệt là với những trường học và gia đình ở các khu vực khó khăn, còn thiếu thốn về thiết bị. Hơn nữa, nhiều giáo viên chưa thực sự thành thạo về công nghệ nên việc tổ chức lớp học gặp nhiều khó khăn. Ngoài ra, một thực tế là không phải gia đình nào cũng có người thành thạo công nghệ.

Ba là, dễ gây nhầm chán do phải tập trung quá nhiều vào màn hình để theo dõi bài giảng. Giảng dạy online khiến người học phải tập trung vào màn hình của giảng viên. Những khó khăn do tương tác gián tiếp dễ khiến buổi dạy học chuyển thành quá trình tương tác một chiều nhằm chán giữa cá nhân giảng viên với những người còn lại [13]. Hơn nữa, việc tập trung quá lâu vào màn hình điện tử cũng gây cảm giác căng thẳng cho cả người dạy lẫn người học.

Thứ tư, phụ thuộc sự chủ động, tính kỷ luật của người học. Do các lớp học trực tuyến thực chất là các lớp ảo, tương tác chủ yếu qua màn hình điện tử nên người dạy khó có thể quản lý, kiểm tra đôn đốc việc học của người học. Người học ít có cơ hội trao đổi với người dạy và bạn bè nên giảm hứng thú học tập. Vì thế, dạy học trực tuyến đòi hỏi mỗi người học phải có ý thức tự giác, kỷ luật cao.

3.2. Thực trạng triển khai dạy học trực tuyến các môn lý luận chính trị tại trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên

Từ đầu năm 2020 đến nay, ứng phó với diễn biến phức tạp của dịch COVID – 19, trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên đã tổ chức dạy học trực tuyến cho sinh viên tất cả các khóa bao gồm cả hệ đào tạo chính quy và hệ đào tạo vừa làm vừa học. Theo đó, việc giảng dạy các môn lý luận chính trị cũng được chuyển từ hình thức dạy học trực tiếp sang dạy học trực tuyến. Hình thức tổ chức lớp học trực tuyến rất đa dạng, có thể thực hiện thông qua các phần mềm như: Microsoft Team, Zoom, Google Meet, Google Classroom... Sau hai năm triển khai, việc dạy học trực tuyến các môn lý luận chính trị cho sinh viên trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên có những ưu điểm nhất định.

Thứ nhất, tất cả các môn học đều được giảng dạy một cách tích cực với sự hỗ trợ đắc lực bởi công nghệ thông tin. Các phòng học giảng đường đều được trang bị hệ thống mạng Internet kết nối ổn định. Các bài giảng đều được giảng viên thiết kế sinh động hơn với các hình ảnh, video. Vốn dĩ là các học phần được đánh giá là trừu tượng thì đều được truyền tải tới sinh viên một cách dễ hiểu, dễ hình dung hơn. Kết quả thu được từ phản hồi của người học sau mỗi học kỳ cho thấy, có tới hơn 80% sinh viên cho biết họ cảm thấy hứng thú hơn với các môn học lý luận chính trị, dù đây là các môn chung.

Thứ hai, việc kiểm tra, đánh giá được thực hiện khá linh hoạt bởi nhiều hình thức như: thuyết trình, trắc nghiệm qua ứng dụng Google form, tiểu luận... nên người học khá hứng thú. Sinh viên có thể thực hiện bài đánh giá tại nhà, có thể tham khảo nhiều kênh thông tin nên kết quả đánh giá tương đối cao. Số liệu ở bảng 1 cho thấy đa số sinh viên có hứng thú đối với việc kiểm tra, đánh giá trực tuyến:

Bảng 1. Mức độ hứng thú của sinh viên đối với việc kiểm tra, đánh giá trực tuyến

Cảm nhận của sinh viên	Số lượng	Tỷ lệ (%)
Hứng thú	242	80,6
Bình thường	35	11,8
Không hứng thú	23	7,6

(Nguồn: tác giả tự tổng hợp)

Bảng số liệu khảo sát cho thấy có tới trên 80% sinh viên được hỏi cho rằng họ có hứng thú đối với việc kiểm tra, đánh giá trực tuyến trong khi chỉ trên 7% số sinh viên không có hứng thú đối với hình thức đánh giá này. Rõ ràng, việc đa dạng các hình thức đánh giá trực tuyến thông qua các phần mềm hỗ trợ tạo ra một hiệu ứng tích cực đối với việc dạy học trực tuyến nói chung, dạy học trực tuyến các môn lý luận chính trị nói riêng tại trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên.

Thứ ba, các lớp học trực tuyến ngoài việc thực hiện qua các lớp được tạo sẵn bởi các link theo thời khóa biểu thì đều được tạo nhóm lớp (group) qua phần mềm Zalo. Thông qua nhóm Zalo,

giáo viên và người học có thể dễ dàng thảo luận, trao đổi thông tin và hỗ trợ nhau ngoài giờ học chính khóa theo thời khóa biểu. Điều này, một mặt giúp tăng tương tác giữa giáo viên với sinh viên, giữa sinh viên với sinh viên; mặt khác giúp bồi dưỡng cảm xúc, tạo ra sự kết nối và thân thiện hơn giữa giáo viên và sinh viên.

Tuy nhiên, bên cạnh những ưu điểm kể trên, việc dạy học trực tuyến các môn lý luận chính trị cho sinh viên trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên còn tồn tại những nhược điểm cần phải khắc phục.

Một là, chất lượng một số buổi học không cao do một số sinh viên không có kết nối mạng Internet thường xuyên để truy cập vào lớp. Sinh viên trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên đa số đến từ các tỉnh trung du và miền núi phía Bắc nên nhiều sinh viên gặp khó khăn trong việc truy cập vào lớp do đường truyền kém hoặc không có kết nối mạng Internet. Có nhiều trường hợp sinh viên phải dựng lều, lán trên đồi cách nhà tới hàng chục km để có thể kết nối mạng vào lớp. Những hôm gặp thời tiết xấu thì sinh viên không thể truy cập vào lớp. Mặc dù Trường đã triển khai chương trình “Sóng và máy tính cho em” tặng, hỗ trợ máy tính và các thiết bị học tập cho sinh viên nhưng đây vẫn là khó khăn rất lớn bởi nó phụ thuộc vào điều kiện kinh tế của địa phương, gia đình nơi sinh viên cư trú.

Hai là, dạy học trực tuyến làm giảm khả năng truyền đạt đam mê của giảng viên. Mặc dù việc tổ chức các lớp học trực tuyến thông qua các phần mềm có khả năng tương tác cao nhưng về bản chất, đây vẫn là các lớp học ảo. Việc tương tác giữa giảng viên với sinh viên vẫn được duy trì nhưng chủ yếu thông qua màn hình điện tử. Điều này dẫn đến sự giảm sút khả năng truyền đạt của giảng viên, nhất là với những môn học có nhiều công thức toán, nhiều đồ thị. Giảng viên đã rất cố gắng trong việc sử dụng kết hợp công nghệ thông tin, các phần mềm hỗ trợ để phân tích và hướng dẫn sinh viên nhưng vẫn có những sinh viên khó nắm bắt nội dung do không biết cách vẽ đồ thị hoặc giải quyết các bài tập có áp dụng công thức toán phức tạp.

Ba là, tâm lý ỷ lại, thụ động vẫn còn tồn tại phổ biến. Thực tiễn cho thấy, trong các lớp học trực tuyến vẫn còn tồn tại tình trạng nhiều sinh viên tắt camera hoặc để màn hình ảo trong giờ học. Số liệu ở bảng 2 cho thấy vẫn có khá nhiều sinh viên không bật camera trong giờ học:

Bảng 2. Tỷ lệ sinh viên bật camera trong giờ học

	Số lượng	Tỷ lệ (%)
SV bật camera	194	64,7
SV để màn hình ảo	68	22,7
SV tắt camera	38	12,6

(Nguồn: tác giả tự tổng hợp)

Bảng số liệu cho thấy, mặc dù các giờ học giảng viên đều yêu cầu sinh viên bật camera nhưng chỉ có 64,7% số sinh viên bật camera trong giờ; số sinh viên để màn hình ảo vẫn chiếm tới trên 22%. Lý giải cho việc này, đa số các bạn sinh viên không bật camera hoặc để màn hình ảo đều cho rằng do ngồi học ở nhà không thể tập trung hoàn toàn cho màn hình thiết bị mà các bạn còn tranh thủ cho những việc cá nhân khác. Các bạn cũng cho rằng do lớp đông nên có thể giảng viên sẽ không thể bao quát được hết. Điều này, thực tế đã làm giảm hiệu quả của việc dạy và học trực tuyến.

Ngoài ra, có tới hơn 20% sinh viên khi được khảo sát đã cho rằng do những căng thẳng do phải tập trung quá nhiều vào màn hình điện tử vì tất cả các môn học đều học trực tuyến nên họ đã chọn cách “tự giải lao”, điều này ảnh hưởng đến chất lượng giờ học, giảm tương tác giữa giáo viên với sinh viên. Hơn nữa, tình trạng này còn dẫn đến tâm lý ỷ lại, thụ động ngày càng nhiều trong sinh viên.

Bốn là, lớp học trực tuyến không thể áp dụng đại trà với mọi quy mô lớp học. Mặc dù thông qua các ứng dụng thông minh nhưng với đặc thù của các môn lý luận chính trị là các môn chung, dạy cho sinh viên toàn trường nên sĩ số các lớp thường khá đông. Điều này gây nhiều khó khăn trong việc quản lý lớp học, tương tác trong giờ học cũng như hiệu quả chất lượng giờ dạy.

3.3. Giải pháp nâng cao chất lượng dạy học trực tuyến các môn lý luận chính trị cho sinh viên trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên

Thích ứng với bối cảnh bình thường mới trong thời kỳ dịch COVID – 19 vẫn đang có diễn biến phức tạp, Nhà trường đã rất cố gắng triển khai những giải pháp nhằm nâng cao chất lượng dạy học trực tuyến. Qua phân tích thực trạng dạy học trực tuyến các môn lý luận chính trị tại trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên, tác giả đề xuất một số giải pháp nâng cao chất lượng của hoạt động dạy học trực tuyến sau:

** Đối với nhà trường:*

Một là, Nhà trường cần tiếp tục tăng cường đầu tư cơ sở vật chất kỹ thuật hiện đại, đồng bộ đáp ứng yêu cầu của dạy học trực tuyến như đường truyền Internet tốc độ cao, ổn định, phòng học đa phương tiện, phòng chuyên môn và thư viện điện tử... Thực tế, khi nhiều giảng viên giảng dạy trực tuyến tại trường đã gặp phải những sự cố về truy cập mạng. Mặc dù đội ngũ kỹ thuật viên của nhà trường rất nhiệt tình luôn túc trực hỗ trợ nhưng những sự gián đoạn đột xuất trong quá trình dạy học cũng làm giảm chất lượng của giờ học.

Hai là, Nhà trường cần xây dựng hệ thống lưu trữ bài giảng điện tử, lưu trữ nội dung các buổi học trực tuyến. Để phục vụ cho công tác đào tạo, thanh kiểm tra các giờ học thì mỗi buổi lên lớp giáo viên đều sẽ tiến hành ghi âm, lưu trữ lại nội dung buổi học. Việc lưu trữ này cá nhân khó có thể thực hiện được vì dung lượng lưu trữ quá lớn đối với các lớp, các môn học. Hơn nữa, khi nhà trường xây dựng hệ thống lưu trữ bài giảng điện tử, nội dung các buổi học trực tuyến còn tạo ra không gian nghiên cứu, học tập cho sinh viên sau mỗi giờ học trực tuyến.

Ba là, Nhà trường cần nâng cao hiệu quả công tác quản lý đào tạo trực tuyến, đặc biệt là việc quản lý các lớp học trực tuyến. Bên cạnh việc quản lý thông qua các nhóm Zalo, email và số điện thoại như hiện nay, Nhà trường cần mở các lớp với sĩ số hợp lý để quản lý tốt hơn, đồng thời chất lượng, hiệu quả các giờ dạy trực tuyến cũng tốt hơn

** Đối với giảng viên:*

Giảng viên là chủ thể chính trong các lớp học trực tuyến. Để nâng cao chất lượng dạy học trực tuyến các môn lý luận chính trị, giảng viên cần:

Một là, xây dựng nội dung bài giảng phù hợp. Do có sự khác biệt giữa dạy học trực tuyến và dạy học trực tiếp truyền thống nên giảng viên cần lựa chọn và xây dựng nội dung bài giảng phù hợp để thu hút sự chú ý của sinh viên. Nội dung phải đảm bảo ngắn gọn, trọng tâm và đáp ứng yêu cầu đánh giá kết quả học tập của sinh viên.

Hai là, tích cực nâng cao trình độ ứng dụng công nghệ thông tin vào bài giảng, đổi mới phương pháp giảng dạy. Đối với dạy học trực tuyến, ứng dụng công nghệ thông tin là đòi hỏi tất yếu. Do đó, ứng dụng tốt công nghệ thông tin sẽ mang lại hiệu quả cao trong công tác giảng dạy trực tuyến. Mặt khác, giảng viên cần chủ động nghiên cứu, tìm hiểu, đổi mới và sử dụng linh hoạt các phương pháp dạy học. Bên cạnh các phương pháp dạy học truyền thống, giảng viên cần kết hợp sử dụng video, hình ảnh hay thiết kế các trò chơi nhằm tạo hiệu ứng tốt thu hút sinh viên tham gia tích cực vào các hoạt động, hoàn thành tốt các nhiệm vụ học tập.

Ba là, sử dụng nhiều hình thức kiểm tra, đánh giá linh hoạt, phù hợp với từng nội dung giảng dạy, từng đối tượng sinh viên. Kết quả kiểm tra, đánh giá chính là kênh thông tin quan trọng giúp giảng viên nắm bắt mức độ nhận thức của người học, từ đó sẽ có những điều chỉnh kịp thời để nâng cao chất lượng dạy học trực tuyến. Đánh giá có thể thực hiện thông qua các giờ thảo luận (nhóm/lớp), bài tập cá nhân, bài tập thực hành, bài tập trắc nghiệm, bài tiểu luận...

** Đối với sinh viên:*

Để nâng cao chất lượng dạy học trực tuyến các môn lý luận chính trị, sinh viên là nhân tố có những tác động đáng kể bởi sinh viên là đối tượng hưởng tới của các lớp học, là chủ thể chính của quá trình học tập. Do đó, sinh viên cần:

Một là, tích cực chủ động, tự giác học tập, hình thành thói quen chuẩn bị bài trước giờ học. Tính tự giác trong học tập là điều quan trọng tạo nên chất lượng các buổi học dù là trực tiếp hay

trực tuyến. Sinh viên cần tự giác tuân thủ các quy định trong giờ học, tích cực tham gia xây dựng bài cũng như chủ động hoàn thành các nhiệm vụ học tập của mình.

Hai là, chủ động chuẩn bị thiết bị, đường truyền ổn định cho các buổi học. Tự bản thân sinh viên nắm rõ rất điều kiện của địa phương mình cư trú nên sẽ xây dựng phương án học tập hợp lý nhất có thể.

4. Kết luận

Dạy học trực tuyến là hình thức dạy học hiện đại, ngày càng phát triển và lan rộng trên phạm vi toàn thế giới. Không chỉ trong bối cảnh phòng chống dịch bệnh, chúng ta có thể áp dụng hình thức dạy học này phổ biến trong tương lai với sự hỗ trợ của công nghệ hiện đại. Vì vậy, nghiên cứu tác dụng của dạy học trực tuyến; tìm hiểu, đánh giá thực trạng triển khai dạy học trực tuyến và tìm ra những giải pháp hữu hiệu nhằm nâng cao hiệu quả dạy học trực tuyến các môn lý luận chính trị nói riêng, các chương trình học nói chung của Nhà trường là cực kỳ cần thiết.

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] V. T. Le and T. D. Truong, "Some solutions to improve the effectiveness of online training in higher education in the context of the industrial revolution 4.0," *Journal of Education*, special issue of the month 5/2020, pp. 33-36, 2020.
- [2] T. H. Nguyen and T. H. G. Dang, "Using E-Learning in project-based teaching for the module on Investment Project Management," *Journal of Education*, no. 460, pp. 47-53, 2019.
- [3] H. B. T. Nguyen and T. H. Le, "The application of open source Moodle in E-learning supports online testing and assessment to improve the quality of credit-based training at universities," *Journal of Education*, no. 272, pp. 106-110, 2011.
- [4] T. H. Nguyen, T. P. T. Nguyen, and T. T. H. Bui, "Factors affecting the effectiveness of online learning of International students, Thai Nguyen University," *TNU Journal of Science and Technology*, vol. 226, no.13, pp. 62-71, 2021.
- [5] H. T. Duong, D. H. Nguyen, and T. Q. Vu, "The benefits and limitations of online homework software according to the Life curriculum in Vietnam," *TNU Journal of Science and Technology*, vol. 225, no. 12, pp. 3-9, 2020.
- [6] M. T. Nguyen, "Using E-Learning in teacher training in some European countries," *Journal of Education*, no. 264, pp. 76-81, 2011.
- [7] M. T. Nguyen, "A brief overview of E-Learning application in Korean teacher training and retraining," *Journal of Education*, no. 308, pp. 56-62, 2013.
- [8] D. T. Do, "Transforming pedagogy from traditional teaching environment to E-Learning environment," *Journal of Education*, no. 297, pp. 77-82, 2012.
- [9] T. Tran and V. Q. Hoang, "E-Learning application in pedagogical training for students at university," *Journal of Education*, no. 324, pp. 57-61, 2013.
- [10] R. Y. Chan, K. Bista, and R. M. Allen, *Teaching and learning online at universities during the Covid-19 pandemic: International perspectives and experiences*. Routledge Publishing House, UK, 2021.
- [11] S. Bergan, T. Gallagher, I. Harkavy, R. Munck, and H. Van't Land, *Higher education responds to the Covid-19 pandemic*, Council of Europe Portal Publishing House, UK, 2021.
- [12] D. Q. Tran, "Improving the quality of online training in the field of vocational education," 2021. [Online]. Available: https://sldtbxh.quangnam.gov.vn/webcenter/portal/soldtbxh/pages_tin-tuc/chi-tiet-tin?dDocName=PORTAL172256. [Accessed April 26, 2022].
- [13] D. A. L. Nguyen, "How to teach online most effectively?," 2021. [Online]. Available. <https://www.hcmcpv.org.vn/tin-tuc/lam-the-nao-de-day-hoc-truc-tuyen-mang-lai-hieu-qua-nhat-1491885415>. [Accessed April 26, 2022].